

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-02-04

Ärendenummer IOFF-2025-00069

Handläggare

Tove Selnes

Telefon: 031-368 21 85

E-post: tove.selnes@ioff.goteborg.se

Svar på remiss om åtgärder för att förhindra sexuella övergrepp mot barn och unga

Förslag till beslut

1. Idrotts- och föreningsnämnden avstyrker motionen med hänvisning till att insatser för ändamålet både sker och bör utformas inom ramen för stadens befintliga styrning och arbetssätt, centralt och på förvaltningen, i stället för att genomföra en separat utredning.
2. Idrotts- och föreningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som eget yttrande.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har överlämnat en motion av Jessica Blixt (D) och Martin Wannholt (D) på remiss. Motionärerna föreslår att en genomlysning av stadens säkerhetsarbete görs, i syfte att förebygga sexuella övergrepp mot barn och unga. Motionen ger tre förslag på åtgärder kopplat till rutiner och arbetssätt, säkerhetsanpassning i lokaler samt utbildning för personal.

Ärendet har sänts till förskolenämnden, grundskolenämnden, idrotts- och föreningsnämnden, socialnämnderna Centrum och Sydväst samt stadsfastighetsnämnden för inhämtande av synpunkter. Yttrande ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 23 april 2025.

Göteborgs Stad har ett viktigt ansvar att säkerställa barns trygghet och säkerhet i alla verksamheter. Flera av stadens program och planer är nära kopplade till frågor som rör barns trygghet och säkerhet, till exempel Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program samt Göteborgs Stads barnrättsplan. Förvaltningens uppdrag innefattar att skapa förutsättningar för att kunna delta i idrott och ha en aktiv fritid på ett tryggt och säkert sätt. Förvaltningen har gällande rutiner och arbetssätt för att säkerställa barns trygghet och säkerhet, både inom den egna organisationen och gentemot föreningslivet. Utbildning för personal är ett område som skulle kunna stärkas.

Förvaltningen delar motionärernas bild av att verksamheter där barn vistas måste vara trygga och säkra miljöer och att Göteborgs Stad har ett viktigt uppdrag att skydda barn och unga från övergrepp. Förvaltningens bedömning är att fortsatt utvecklingsarbete och insatser bör utgå från befintlig styrning, snarare än att genomföra en separat utredning. Förvaltningens förslag till beslut är därför att avstyrka motionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningens förslag innebär att avstyrka motionen och leder inte i sig till några ekonomiska konsekvenser. Ett genomförande av motionens förslag skulle innebära en viss ökad belastning på personella resurser.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Göteborgs Stad har ett viktigt ansvar att säkerställa barn och ungas trygghet, där idrotts- och föreningsnämndens uppdrag innefattar att skapa förutsättningar för att kunna delta i idrott och ha en aktiv fritid på ett tryggt och säkert sätt. Flera av stadens program och planer är nära kopplade till frågor som rör barns trygghet och säkerhet, till exempel Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program samt Göteborgs Stads barnrättsplan. Befintlig styrning utgör en viktig utgångspunkt för förvaltningens arbete.

Samverkan

Ärendet har inte varit föremål för facklig samverkan.

Bilagor

1. Motion av Jessica Blixt (D) och Martin Wannholt (D) om åtgärder för att förhindra sexuella övergrepp mot barn och unga

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt en motion av Jessica Blixt (D) och Martin Wannholt (D) på remiss. Ärendet har sänts till förskolenämnden, grundskolenämnden, idrotts- och föreningsnämnden, socialnämnderna Centrum och Sydväst samt stadsfastighetsnämnden för inhämtande av synpunkter. Yttrande ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 23 april 2025.

Beskrivning av ärendet

Motionen beskriver vikten av ett kontinuerligt arbete inom Göteborgs Stad med att identifiera och minimera risker för sexuella övergrepp mot barn och unga. Motionärerna föreslår att en genomlysning av stadens säkerhetsarbete görs. Tre förslag till uppdrag riktas till kommunstyrelsen, i samverkan med förskolenämnden, grundskolenämnden, idrotts- och föreningsnämnden och socialnämnderna:

1. Ta fram rutiner och arbetssätt för att förhindra övergrepp i verksamheter där barn och unga vistas regelbundet
2. Utreda möjligheterna att renovera befintliga förskolor för att förbättra säkerheten samt ta fram nya krav på insyn och säkerhetsanpassning vid nybyggnation
3. Initiera utbildning för personal som arbetar med barn och unga för att öka kunskapen om hur sexuella övergrepp mot barn lättare kan upptäckas

Förvaltningens bedömning

Barn och unga är en central målgrupp för förvaltningen, både i egenskap av besökare på förvaltningens anläggningar och som aktiva i föreningslivet. Att barn och unga ska kunna utöva idrott och andra fritidsaktiviteter på ett tryggt och säkert sätt är en självklarhet. Förvaltningen delar motionärernas bild av att verksamheter där barn vistas måste vara trygga och säkra miljöer och att Göteborgs Stad har ett viktigt uppdrag att skydda barn och unga från övergrepp.

Det finns flera stadenövergripande styrdokument som utgör viktiga utgångspunkter för förvaltningens arbete med barns trygghet och säkerhet. Ett exempel är Göteborgs Stads barnrättsplan där trygghet är ett fokusområde. I planen framgår bland annat barn ska kunna ”ta sig till och från skolan och fritidsaktiviteter på ett tryggt och säkert sätt” samt att ”de som träffar, och arbetar med barn, [ska ha] arbetssätt för att säkerställa barnets rättigheter”. Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program är också en utgångspunkt för förvaltningens arbete. Idrotts- och föreningsnämnden har bland annat ansvar för den prioriterade strategin i programmet att ”på ett systematiskt sätt vidta trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder vid ny- och ombyggnation”.

Förvaltningen har idag bland annat följande rutiner och arbetssätt för att säkerställa barns trygghet och säkerhet:

- Vid anställning av personal har förvaltningen en rutin för registerkontroll innan anställning. Rutinen utgör förvaltningens tillämpning av lagen (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn. Lagen syftar till att stärka barns och ungdomars skydd mot sexuella övergrepp och andra grova brott. I rutinen framgår vilka befattningar som arbetar ute på förvaltningens anläggningar och därmed faller inom ramen för rutinen.

- Motsvarande rutin finns i förvaltningens arbete gentemot föreningslivet. I de grundläggande kriterier som krävs för att få föreningsbidrag från förvaltningen ingår att föreningen måste ha en rutin för begäran om begränsat registerutdrag ur belastningsregistret för alla som har uppdrag i föreningen och där har kontakt med barn.
- För besökare i förvaltningens anläggningar gäller ordnings- och trivselregler per anläggningstyp. I exempelvis simhallar gäller skärmbud i simhall, dusch och omklädningsrum i syfte att säkerställa trygghet för simhallens besökare. Besökare får inte uppträda på ett sätt som är störande mot övriga besökare eller personal och personal har rätt att avvisa besökare som uppträder olämpligt från anläggningen.
- Förvaltningen genomför årliga stickprovskontroller genom fördjupad granskning av föreningar som erhåller föreningsbidrag för att säkerställa att krav och grundläggande kriterier följs. Förvaltningen har också ett löpande samarbete med Riksidrottsförbundet som arbetar aktivt med trygga idrottsmiljöer, bland annat genom funktionen idrottsombudsman och en visseblåsartjänst.

Förvaltningens bedömning är att det finns flera gällande rutiner och arbetssätt som syftar till att säkerställa barns trygghet och säkerhet, både inom den egna organisationen och gentemot föreningslivet. Ett kontinuerligt arbete krävs för att säkerställa att rutiner och arbetssätt är tillräckliga, men bedöms kunna genomföras inom ramen för förvaltningens ordinarie utvecklingsarbete.

Förvaltningen bör inte omfattas av motionens förslag om att renovera befintliga förskolor. Däremot har förvaltningen som byggande aktör ett ansvar vid ny- och ombyggnation att planera utifrån ett trygghetsskapande och brottsförebyggande perspektiv.

Motionen föreslår att personal som arbetar med barn och unga genomgår en utbildning för att öka kunskapen om hur sexuella övergrepp mot barn lättare kan upptäckas. Förvaltningen har idag inte rutiner kring att utbilda personal specifikt kring dessa frågor och bedömningen är att det är ett område som skulle kunna stärkas. Förvaltningen bedömer dock att det bör finnas möjlighet att initiera en sådan utbildning inom ramen för befintligt stadenövergripande arbete genom till exempel Göteborgs Stads barnrättsplan.

Johan Sävhave

Kim Erefalk

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef utveckling & styrning